

Konkurranseregler i EØS-avtalen sett opp mot idrett og annen frivillighet

Problemstilling: Er EØS-regler om offentlig støtte til hinder for å gi offentlig støtte til idrettsklubb/annen frivillighet? EØS-avtalen art. 61 regulerer offentlig støtte.

Spørsmålet dukker stadig oftere opp med påstand fra flere Viken-kommuner om at idretten/frivilligheten ikke kan motta offentlig støtte, og da begrunnet i EØS-avtalen art. 61.

Hva handler dette om?

- Kommunenes behov for å spare penger
- Kutte ned på alt som ikke er lovpålagt
- Overflatisk/svak kompetanse på regelverket?

Statsstøtte: Selektive offentlige midler som er egnet til å vri konkurransen og påvirke samhandelen i EØS. Er ihht EØS-avtalen art 61(1) forbudt med mindre den oppfyller *vilkårene for et lovlig unntak fra forbudet*.

EØS avtalens konkurranseregler - art 61 Offentlig støtte er *ikke* lovlig forutsatt av følgende vilkår er oppfylt samtidig:

1. Mottaker av støtte er et foretak som utøver en økonomisk aktivitet
2. Støtten er gitt av staten eller av statsmidler i enhver form
3. Støtten innebærer en økonomisk fordel for mottaker
4. Støtten begunstiger enkelte foretak eller produksjoner av enkelte varer eller tjenester
5. Støtten kan virke konkurransevridende
6. Støtten kan påvirke samhandel mellom EØS-landene

Vær oppmerksom på at støtte til idrett ofte, og uavhengig av gruppeunntaket (se under), ikke vil være å anse som statsstøtte, jf. pkt 6: «Støtten må påvirke samhandelen», dvs. det må være et europeisk marked.

Nærings- og Fiskeridepartementets veileder om offentlig støtte redegjør for unntaket for støtte til idrett og idrettsanlegg, jf. GBER art. 1.2 (General Block Exemption Regulation). Se veilederens pkt. 12 s. 2.4.

https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/nfd/dokumenter/veiledninger/veileder_offentlig-stotte.pdf.

Det finnes regler om «*gruppeunntak*» fra statsstøtteforbudet. Støtte som oppfyller kravene i et gruppeunntak er lovlig, trenger ikke notifiseres til ESA og kan iverksettes uten nærmere forhåndsgodkjenning.

Spørsmålet er om noen av gruppeunntak i GBER kommer til anvendelse / gjelder for idretten? GBER art 12: Eget unntak for «støtte til idrett, idrettsanlegg og multifunksjonelle rekreasjonsanlegg». I utgangspunktet er amatør- og breddeidrett ikke ansett for å være økonomisk aktivitet. Merk at for eksempel idrettslag med eierskap til idrettsanlegg vil kunne ansees som økonomisk aktivitet dersom anlegget utnyttes kommersielt. Vi i tilfellet kunne dele virksomheten opp i økonomisk/ikke økonomisk aktivitet, og skilles ad med separate regnskap.

Spiller det en rolle om søker er i økonomiske vanskeligheter? Veilederen pkt 12.3: Gruppeunntaket i GBER artikkel 55 åpner også opp for offentlig støtte til *driften* av idrettsanlegg. Men det kan *kun* gis offentlig støtte dersom driften av idrettsanlegget går med tap. Støttebeløpet skal ikke overstige driftstapene i perioden det gis støtte for.

Konklusjon: Hjemmel for å unnta fra reglene om offentlig støtte/, jf. gruppeunntaket i GBER art 55. Uansett idrettens gruppeunntak vil som oftest ikke vilkårene for forbudet i EØS-avtalen art. 61 være oppfylt, spesielt pkt. 6.

I tillegg tilsier god forvaltning av offentlige midler at det offentlige trer støttende til for idrettslag som kommer i økonomiske problemer. Det er i det offentliges interesse å få mest mulig idrett igjen for investeringen som eksempelvis spillemidler til anlegg representerer. Slik ser man at veilederen gir god sammenheng med reglene om tildeling av spillemidler.